

та зарубіжної літератури постають для юного читача своєрідними уособленнями чеснот і вад узагальненої особистості.

Список використаних джерел та літератури

1. А.Гріньова. Критичне мислення — поради з розвитку // URL: <https://happymonday.ua/jak-rozvynuty-krytychne-myslennja>
2. О.Нагорнюк. Думай, перш ніж говорити. Читай, перш ніж думати // URL: <https://uplan.org.ua/analytics/dumai-persh-nizh-hovoryty-chytai-persh-nizh-dumaty-chomu-chytannia-maie-staty-zhyttievoiu-praktykoiu-ukraintsiv/>
3. А.Панченков. Дидактичні стратегії критичного читання // URL: <https://osvita.ua/school/method/technol/1125/>
4. А.Пасічна.Критичне мислення: 5 вправ від вчителя початкових класів, які варто взяти на озброєння кожному // URL: <https://life.pravda.com.ua/society/2020/05/14/240963/>
5. УЦОЯО. Критичне читання – вимога часу, або чому можна під час тестування використовувати суперечливі тексти // URL: <https://testportal.gov.ua/krytychne-chytannya-vymoga-chasu-abo-chomu-mozhna-pid-chas-testuvannya-vykorystovuvaty-superechlyvi-teksty/>
6. Щотижневі шкільні інформаційні години спілкування «Екологічна обізнаність та ерудованість» // URL: <https://nenc.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/ecolog-obizn-ta-erud.pdf>

Стельмах Олександра,
вихователь
ЗДО №52 «Золотий півник»
м. Хмельницького,
магістр

Глобалізаційні процеси та людина: чи потрібні сьогодні читання та література

Публікація виокремлює читання, як глобальний процес, який допоможе людству у боротьбі з важливими проблемами. У статті зазначена практична робота вихователя з дітьми для зацікавлення їх до читання.

Ключові слова: читання, глобалізаційні процеси, дошкільники. Reading, globalization processes, preschoolers.

У нашому сьогодні є багато важливих тем на які потрібно звернути увагу людству та винести їх на всесвітній рівень, наприклад, екологічна, економічна та політична системи, які потребують удосконалення та нових поглядів в їхньому рішенні і розвитку. Часто люди не можуть вирішити великі та важливі проблеми «зачепившись» за невеликі, на перший погляд, питання. Але саме вони і будують основу, той саме фундамент, на якому все тримається. Мені хотілось би торкнутися теми, яку багато хто зараз відкладає на другий план, тому що «це зараз не на часі», тому що «є важливіші справи», тому що «не у такий час живемо, а у час інтернету»... Чи потрібно сьогодні читання та друкована література у нас час?

Хотілось би розглянути це питання саме з самих витоків, з самого початку, з раннього дитинства наших дітей, тому що саме вони повинні будуть будувати нашу країну, вони повинні зробити великий внесок у розвиток тих самих екологічних, економічних та політичних систем у майбутньому. А для цього потрібно читання... не слухання аудіоказок, не перегляд мультфільмів, а саме читання, тому що воно дає змогу дітям повноцінно розвиватися, сприймати усне мовлення інших людей та розуміти його, а від цього залежить те, як вони далі будуть креативно використовувати свої знання не тільки теоретично, але й саме головне практично.

Наше сьогодні неможливе без спілкування, без мобільності, без інтернету, тому кожна дитина, незважаючи якого вона віку, у наш час має мобільний телефон, планшет чи комп'ютер. Втомлені батьки з малечку використовують у вихованні мультфільми та аудіоказки, які полегшують їх сумісне перебування з дитиною. Але, на жаль, не так суттєво впливають на формування всебічно розвиненої особистості дитини, як би це робило б

читання вголос мамою цікавої української казки. Саме читання казки формує в дитини різні фундаментальні поняття, такі як добро і зло, відчуття справедливості та сміливості. Читання простої казки дає дитині можливість розвиватися, збільшувати свій словниковий запас, аналізувати та знаходити творчі рішення у вирішенні простих питань. Наприклад, як колобок вирішив відволікти тварин своїм співом, щоб ті його не з'їли і за допомогою свого креативного рішення врятувати собі життя, а маленька Дівчинка Маша всілася в кошик з пиріжками і заставила ведмедя занести її до рідних так, щоб він сам цього не зрозумів.

Що ще дає читання і це не мало важливо для мене, як для мами і вихователя, то це емоційний контакт та зв'язок мами і дитини, контакт вихователя з вихованцями, контакт вчителя з учнями. Що дає основу для створення і збереження міцних довірливих стосунків, а також можливість прищепити любов до читання з дитинства.

Дуже важливо, щоб дитина була зацікавлена у навчанні, тому я практикую сюрпризні моменти в кінці заняття. Це стимулює діток до активного навчання, а не пасивного відсижування на занятті, а також дає стимул для подальшого використання своїх знань на практиці.

У своїй роботі по навчанню дітей читанню я використовую методику асоціативного мислення. Мені здається, що вона найкраще та найшвидше дає результат запам'ятовування у найкоротші терміни. А це позитивно відображається на бажанні дитини продовжувати вчитися читати, тому що дитина зразу бачить результат, вона ж не може терпіти та чекати, немає ще розуміння, що треба прикласти багато зусилля та часу для того, щоб навчитися читати та саме головне розуміти що саме ти читаєш. А читання, особливо читання вголос, покращує навички аудіювання, тобто дитина розуміє те, що вона прочитала або розуміє те, що вона почула з прочитаного дорослим. Читання дітям казок розвиває у них фонематичний слух, що у подальшому блокує проблеми у вимові та на письмі. Ознайомившись зі словами під час читання дитині буде легше їх вимовити чи відтворити на письмі, вона не буде переставляти букви і склади місцями або замінити схожі букви місцями. Наприклад, б-п, д-т, з-с, а це на пряму впливає на якість розумових та інтелектуальних здібностей дитини і успішність у школі.

Я люблю у своїй роботі використовувати читання заплутаних незакінчених казок, які називають «вінегретом казок». Там де діти повинні самі придумати кінцівку, цікаво викрутитися зі складної життєвої ситуації. Використання у роботі мовних вправ та ігор відкриває широкі можливості для вихователя та вчителя тоді, коли була зроблена попередня робота, тобто діти були ознайомлені з потрібною літературою зарання і мають великий словниковий запас, а це можливе лише під час читання.

Мої вихованці люблять обмінюватися книжками та досвідом з прочитаної книжки, тому ми організуємо мінібібліотеки, в які вихованці можуть з дому принести улюблену книжку на деякий час, щоб інші діти могли взяти цю книжку додому та прочитати її, а потім повернути книгу на місце. Для мене дуже цінним є емоційний досвід дітей, коли вони обмінюються прочитаною інформацією.

Також дітки люблять складати пазли і я не могла цим не скористатися розробивши гру та втілюючи її у індивідуальній роботі з дітками старшого дошкільного віку. Ця гра має три рівні складності, які відповідають читанню слів на 1 склад, на 2 склади та на 3 склади, тому її можна використовувати і у роботі з молодшими школярами. Використовуючи її у індивідуальній роботі з дітками я підбираю рівень складності відповідно до рівня дітей та їх можливостей у читанні (Доданок 1).

Мета цієї гри розвивати увагу, логічне мислення та дрібну моторику, що добре допомагає підготувати руку дитини до письма. А саме головне, що цікаво та ненав'язливо навчає читати зацікавлюючи дітей захоплюючою грою. Діти зацікавлені та навчаються за допомогою улюбленої гри.

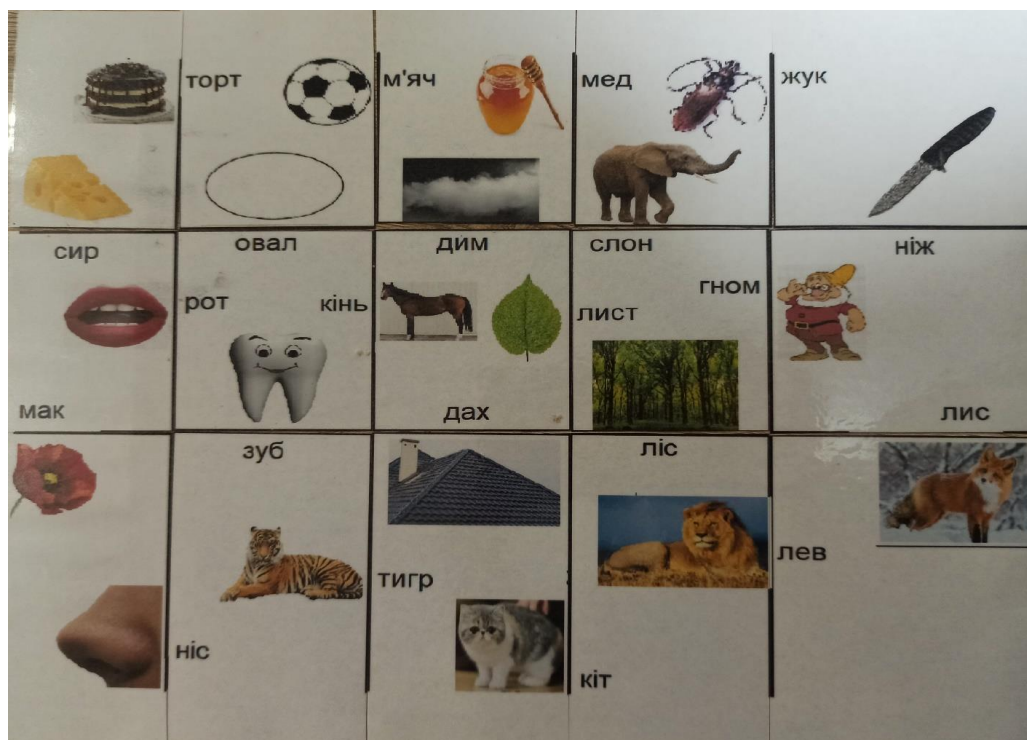
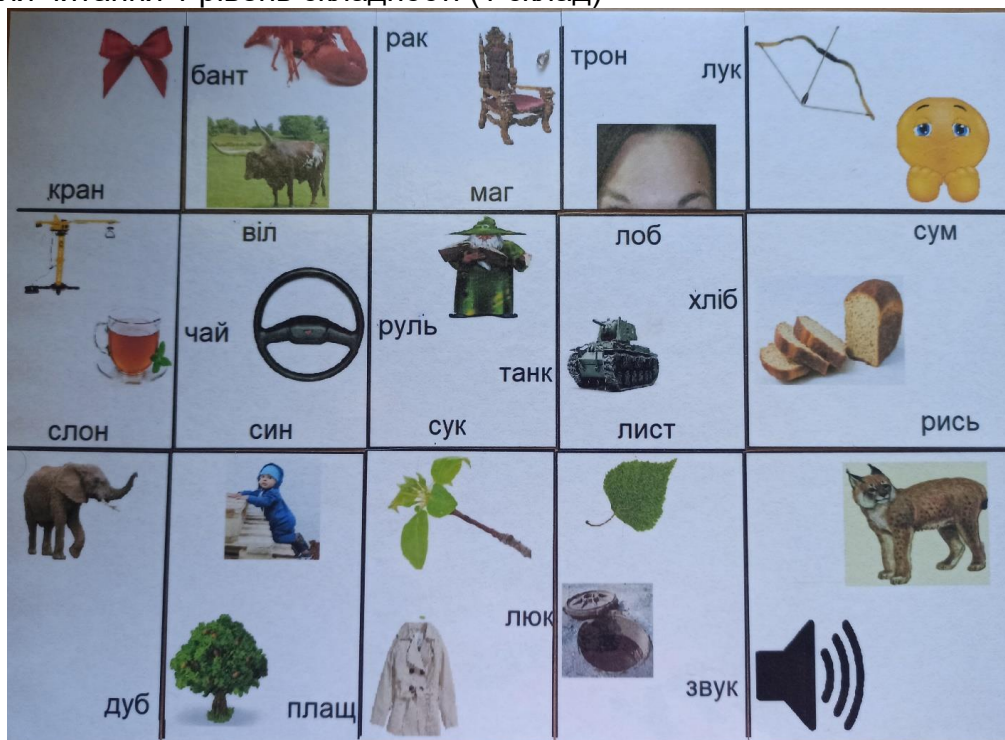
Можливо це і буде занадто голосно сказано, але потрібно, щоб наші діти активно навчалися читати, читали та користувались своїми знаннями вірно. Щоб у майбутньому людину не зміг замінити штучний інтелект та людська розумова праця цінувалася вище, ніж запрограмований комп'ютер.

Список використаних джерел та літератури

- Ілюстрації для гри взяті з інтернету у вільному доступі

Додаток 1

Пазли для читання 1 рівень складності (1 склад)

Пазли для читання 2 рівень складності (2 склади)

Пазли для читання 3 рівень складності (3 склади)

Трачук Олена,
вчитель початкових класів
Міцівецької гімназії
Новодунаєвецької селищної ради
Кам'янець-Подільського району

Читацька компетентність молодшого школяра

У презентації обґрунтовано значення читацької діяльності молодших школярів, розкрито сутність та компоненти читацької компетентності здобувачів освіти.

Ключові слова: освітній процес, читацька діяльність, читацька компетентність молодшого школяра, компоненти читацької компетентності.

**«Люди перестають мислити,
коли перестають читати»**

Дені Дідро